

דבר-תורה: רעיונות קצרים, משלים וסיפורים לפרשיות השבוע, מועדים ואירועים שונים

שלוקטו ונאספו לאוצרו של הרב שלמה הלוי שליט"א

וורטים לחנוכה

ההשגחה הפרטית בעולם

מדוע דרשו היוונים מעם ישראל "כתבו לכם על קרן השור - אין לכם חלק באלוקי ישראל"? מה המיוחד בשור?

הנביא ישעיהו אומר: "ידע שור קונהו וחמור אבוס בעליו". ההבדל בין חמור לשור הוא: שחמור אף פעם לא רואה את האבוס. הוא רואה אוכל ומיד אומר: בוא נאכל... אין לו השגה מי נתן לו את האוכל. לעומתו, אצל השור יש הבנה שאם יש כאן אוכל, מישהו שם את זה כאן... ולכן "ידע שור קונהו".

היוונים רצו להוקיע את האמונה שיש לנו בורא שהוא מצוי ומשגיח, והלא ישראל הם כמו השור - יודעים מי הוא המשגיח ששם ונותן את האוכל מה עושים היוונים? מנסים לשבש את ההכרה הזו. רצו היוונים לבטל מתודעתנו את יכולת ההבחנה, להפוך אותנו לחמור שמאמין שהאוכל הגיע מאילו כאילו ח"ו אין מנהיג לבירה.

כך גם לגבי נס פך השמן. לדעת היוונים הפך היה מונח שם, וא"כ מה הנס?! אלא שהיא הנותנת - עצם העובדה שפך השמן היה שם היא - היא ההשגחה הפרטית, ועל זה תיקנו יום נוסף בחנוכה (שהרי הנס היה 7 ימים ויום נוסף תיקנו על עצם מציאת פח השמן). ההכרה בנס חנוכה מחייבת אותנו "בימים ההם בזמן הזה" לדחות את שיטת יון מכל וכל. לא להיכנע לגישת היוונים, להתבונן בכל דרכינו ולחזק את האמונה בהשגחה פרטית שמצויה בכל צעד ושעל בחיינו.

מדוע נר חנוכה בשמאל?

מזוזה היא זכר ליציאה מצרים, וכך גם מצוות תפילין שבה כתוב "והיה לאות על ידכה"- ודרשו חז"ל: ידכה - יד כהה, יד שמאל. לומר שהכול היה מאת ה' והידיים שלנו הן שמאליות - חלשות. ואכן, לא אנחנו פעלנו זאת אלא ה' מצידו עשה הכול בזרוע נטויה, ביד ימין, באופן גלוי וברור ש"ימינך ה' נאדרי בכוח".

מעין יציאת מצרים אירע בחנוכה: הנס היה מאת ה' להורות שאין לזקוף את ההצלחה ל"כוחי ועוצם ידי". זו אם כן אחת הסיבות שמניחים נר חנוכה דווקא בשמאל, לומר לכל שואל: דעו שההצלחה הייתה מאת ה' (לא גבורתם של החשמונאים היא שהצילה וצלחה את המערכה אלא ההצלחה נתקיימה) כפי שהיה ביציאת מצרים, ובכך אנו מגלים ש"ה' פעל כל זאת".

חנוכה שמח!

מצווה לפרסם בעבודה ובבית הכנסת

www.dvar-tora.co.il

